1

Lupii

Armăsarul făcu un pas. Se apropie de trupul nemișcat al bărbatului și începu să-l adulmece, cu nările tremurătoare. Dintre toți cei care se înfruntaseră pe viață și pe moarte, în aceste trei zile, numai ei doi, om și animal, mai trăiau.

Ecourile îngrozitoare ale luptei stăruiau încă, pierdute în cotloanele întunecate ale codrului, înfășurate în jurul trunchiurilor copacilor sau aninate de crengi.

Rănitul mai trăia, cu toate că ultima lovitură, aceea dată de un achingiu din Rumelia, fusese prea grea și pierduse mult sânge.

După sfârșitul bătăliei, oșteanul încercase să plece, călare, în galop, către *locul acela*, unde trebuia să ajungă *neapărat*, așa cum plănuise mai înainte. Într-o mână ținea frâul, în cealaltă mânerul sabiei.

Mantia, din postav alb, bun, de Brașov – prinsă cu un lănțug de aur la gât și îmbrăcată de-a dreptul peste cămașa de zale și platoșă –, îi spânzura în zdrențe.

Se legăna în șa. Ochii i se împăienjeniseră și continuau să i se împăienjenească.

Totul i se învârtea în jur: cerul vânăt, acoperit de nori; poiana argintie, cu o movilă ciudată de forma unui

mormânt – în mijloc –, și copacii înalți, negri și rămuroși, care jucau în horă vuind înăbușit.

Trupul, altminteri voinic, tânăr și zvelt, începuse să-i lunece într-o parte.

În cele din urmă, își pierdu cunoștința. Se prăbuși și rămase lungit, cu capul cufundat în zăpadă, la marginea movilei.

Pentru o clipă – încins încă de vâlvătaia luptei, dând de răcoarea și moliciunea pufoasă a zăpezii – corpul i se destinse.

Dar numai pentru o clipă!… Căci viscolul, bufnind ca un balaur, dinspre miazănoapte, se repezi.

Ghearele sale nevăzute îi smulseseră pulpanele sfâșiate ale mantiei, fluturându-le sălbatic în văzduh, apoi azvârlindu-i-le într-o parte. Cu pumnul nemilos îl izbi puternic, făcând să-i zuruie încheieturile de metal ale platoșei, aruncând totodată asupra lui o puzderie de săgeți mărunte, ascuțite și reci. Rănitul, sub acest nou asalt, se înfrigură.

Dinții începură să-i clănțăne.

Zăcea chircit, la marginea movilei, biciuit de viscol, fără să știe unde se află, în vreme ce, sub trupul lui, zăpada căpăta, încetul cu încetul, culoarea fierbinte a holdelor cu maci.

Calul necheză încetișor.

Rănitul tresări, apoi rămase nemișcat, în același loc. Pentru că despre ceea ce se petrecea în momentele acelea nu-și mai putea da seama.

În schimb, sub ochii lui lăuntrici – așa cum se întâmplă întotdeauna în delir –, începură să i se perinde

cohorte de imagini. Cele mai multe dintre ele aparțineau trecutului. Oșteanul le trăise el însuși. Altele însă erau născute doar din închipuire. Și o mulțime de zgomote și glasuri – pe care lui i se părea că le aude chiar atunci – îi năpădeau urechile.

Aude, mai întâi, înăbușit de tot, nechezatul speriat al unui cal și lovituri de arme.

Deodată, zărește ca prin ceață o cupă înaltă cu picior, plină cu un vin roșu, ce seamănă cu sângele.

Cupa, izbită de ascuțișul unei săbii, se sparge în bucăți.

Pete mari, roșii, aburinde, se ivesc pretutindeni pe zăpadă.

În jurul lui, pădurea străveche și falnică, zguduită de viscol, geme.

Geme cu un glas aspru, aproape omenesc.

„Parcă ar fi vocea adâncă și îndurerată a Bătrânului, dinainte de a-și da sufletul…“ se gândește oșteanul.

Și iată că pădurea a luat într-adevăr chipul Bătrânului. Barba îi este răvășită, stufoasă și albă. Picioarele le are înfipte, în pământ, până la genunchi.

Bătrânul se apleacă să-l mângâie. Dar brațele lui sunt reci.

Oșteanul simte cuprinzându-l un val tăios de frig.

— Fătul meu, rostește Bătrânul. Fătul meu… Nu te lăsa doborât…

Glasul lui sună ca vuietul pădurii.

— Oho! îi răspunde, râzând, oșteanul. N-ai teamă, Bătrânule. Sunt în șa. Nu mă vezi? Sunt în șa!…

— Fătul meu!… îi repetă, mâhnit, Bătrânul. Nu te lăsa doborât!

Bătrânul a pierit. Numai glasul adânc și aspru ca vuietul pădurii tot mai bubuie, din ecou în ecou.

— Nu te lăsa doborât!…

În locul lui, ca și mai înainte, s-a ivit, falnică, pădurea.

În urechi îi răsună acum, din ce în ce mai limpede, nechezatul strident al cailor. Scrâșnetul fierului lovit. Urletele de spaimă ale vrăjmașilor.

Vântul turbat a izgonit norii. A risipit stele albe pe cer și a dezvelit chipul palid, însă însângerat, al lunii.

Prin văzduh, fâlfâie aripile unor păsări mari, negre.

Oșteanul se vede în șa. Armăsarul nechează.

Oșteanul își bate, cu palma îmbrăcată în mănușa de piele, țintată, pe grumaz, calul.

— Liniștește-te, Negrule! Lupta s-a sfârșit. Am învins. Să pornim, grabnic, *într-acolo*…

Gonește călare prin viscol. Părul îi fâlfâie.

Din pricina ninsorii prea dese, omul și animalul nu mai zăresc aproape nimic.

Doar glasul Bătrânului sau al pădurii încă răsună:

— Nu te lăsa doborât…

— Nu, nu mă las!… Nu mă las…

Și, fiindcă armăsarul gonește totuși mai departe, prin viscol, de parcă ar pluti prin văzduh, oșteanul surâde mulțumit și își spune:

„Dragul meu Negru, care mă poartă pe spate de-atâția ani, cât știe să zboare, la nevoie, de tinerește!…“

Numai că toată această goană, călare, prin pădure, către *acolo* – unde oșteanul dorea neapărat să ajungă cât se poate de grabnic nu fusese decât o închipuire stârnită de mintea înfierbântată a celui prăbușit lângă movila aceea ciudată – care putea să fie mormântul părăsit al unui rege dac.

Din adâncul codrului, un lup bătrân, cu blana înspicată și ochii arzători, atras de zgomot și de mirosul cald al sângelui, s-a ivit între doi copaci, lângă o tufă ninsă de păducel, și îi privește țintă, mârâind înfundat, atât pe tânărul rănit, cât și pe armăsarul care îl străjuiește. Acesta din urmă, simțind fiara, își înălță capul și, trăgând aerul rece pe nări, sforăi.

Privi, întâi îngrijorat, către stăpân. Se întoarse apoi, fulgerător, și, tropăind semeț – deși era și el peste măsură de ostenit – se îndreptă spre tufa în dreptul căreia scânteiau ochii lupului. Nechezând amenințător, calul se ridică în două picioare.

Lupul, în schimb, văzându-l că vine atât de curajos și înțelegând că, în clipa următoare, două copite necruțătoare îl vor lovi, se înspăimântă. Nu primi lupta. Se trase înapoi, mârâind, și pieri în pădure.

Bătându-și șalele cu coada, tropăind și continuând să necheze, armăsarul îl urmări îndelung, din priviri. Pe urmă se înapoie lângă stăpân.

Stătu o vreme așa, veghindu-l neliniștit și ciulindu-și urechile la cel mai mic zgomot.

Din rana de la piept, sângele îi izvora, fără încetare, curgând ca un pârâiaș roșu, lipicios, care i se închega pe picior.

Vântul îi zburlea coama și îl făcea să se înfioare de frig.

Scurmă cu copita în zăpadă și din nou necheză.

Nechezatul răsună trist în afundul pădurii, semănând cu un plânset.

„Ridică-te, stăpâne, părea că strigă el. Nimic nu le este mai plăcut lupilor decât să rupă în colți carnea care mai are în ea o cât de mică fărâmă de viață. Ridică-te, stăpâne!…“

La auzul glasului chemător și atât de jalnic al animalului, rănitul – deși inconștient – reuși să-și elibereze o mână, pe care și-o prinsese în cădere sub el. Păru că – printr-o încordare supremă a voinței – dorea să se ridice. Atâta că puterea nu-l ajută destul.

Viscolul azvârlea, neîncetat, asupra lui săgețile-i mărunte.

Gemu înăbușit.

Lângă el se clădise o moviliță de zăpadă.

Calul își vârî botul, adânc, în moviliță, până sub pântecul stăpânului. Săltându-l cu răbdare, îl răsturnă pe spate.

Rănitul păru de data aceasta că s-a trezit. Se ridică într-un cot.

Își zări calul străjuindu-l. Răsuflarea lui caldă îi mângâia obrazul. Văzu viforniță cumplită, care de trei zile încoace, neîncetat, încerca să doboare pădurea. Copacii falnici, tineri și bătrâni, cu brațele întinse spre cer, îi țineau însă, vitejește, piept.

Vru să se prindă de gâtul animalului. Dădu din mâini. Și poate s-ar fi prins, dacă pumnul de fier al viscolului nu-l izbea în frunte.

Delirul îl cuprinse din nou.

Simte o apă mare și rece ce se revarsă asupră-i. Apa îl târăște, fără oprire, la vale. Îl azvârle într-un hău.

Valuri înalte, roșii, clocotesc mânios.

O voce ascuțită, de copilandru, răsună:

— Căpitane Ion!… Căpitane Ion!…

Vocea aceea tinerească – pe care oșteanul o auzise numai în gând – sunase ca un bucium. Ecoul ei îl izbise dogoritor în urechi – la fel ca și *atunci*, demult, când o ascultase cu adevărat.

— Aici!… Sunt aici!… murmură oșteanul, dând iarăși din mâini, încercând să se smulgă din locul unde se afla. Cine mă cheamă?… Cine?…

Cu ochii minții vede acum drumul printre coline, care duce spre Olt.

„Da, da, într-adevăr este drumul spre Olt!“ îl recunoaște rănitul.

Ziua se îngână cu noaptea.

De după cea mai înaltă dintre coline s-a ivit un băiețandru de vreo paisprezece ani, îmbrăcat într-un mintean zdrențăros și cu o căciulă brumărie pe cap.

Gonește din răsputeri, pe un cal murg, încălecat pe deșelate.

Se apropie de pădurea ce acoperă, deasă ca peria, dealurile Gârneciului.

„Neîndoios, cugetă rănitul, acestea nu pot fi decât dealurile Gârneciului. Le cunosc după cele două culmi. Una, zimțată, în stânga. Cealaltă, unduioasă, în dreapta.“

Băiatul își ridică puțin capul de pe grumazul calului, pe care aproape că stă lipit. Își duce două degete la buze. Șuieră scurt de trei ori.

— Căpitane Ion!… Căpitane Ion!… strigă el apoi, cu aceeași voce pe care rănitul o auzise și adineauri.

Un tânăr cu un cojoc de oaie pe umeri, sprinten și mlădios ca o sălbăticiune, urmat de trei dintre tovarășii lui de luptă, iese acum dintre copacii unei alte păduri înzăpezite de pe marginea Oltului. Își duce palma pâlnie la gură și îi răspunde:

— Aici!… Sunt aici!… Cine mă cheamă?… Cine?…

„Cum am ajuns aici, cu-atâția ani în urmă?… Cum?… Tânărul pe care l-a strigat băiatul acela sunt eu… Sunt eu!…“

Totul i se învârtește sub frunte. Nu poate să înțeleagă că numai fierbințeala îl silește să-și retrăiască, în minte, crâmpeiele de viață.

— Căpitane Ion!… Căpitane Ion!…

— Sunt aici!… Aici!… șoptește iar rănitul, răspunzând nălucirilor sale, în vreme ce mâna i se încleștează mai tare pe mânerul sabiei.

— Căpitane Ion!… Căpitane Ion!… strigă din nou băiatul, încă înainte de a ajunge la poalele pădurii. Dinspre Boldești coboară către Olt o urdie… Au cu ei șase sănii încărcate cu vârf. Și mai au încă una din care…

Calul băiatului – ud leoarcă de sudoare – vine în galop.

Căpitanul Ion îl apucă, din fugă, de căpăstru. Îl silește să înțepenească pe loc.

Băiatul sare de pe cal. Abia mai răsuflă. Este înconjurat numaidecât de cei patru voinici cu priviri neguroase. Povestește:

— Turcii au luat-o pe la Fântâna Robului. Și nu cred să mi se fi părut. Am auzit și-un plânset de copilă…

În mijlocul cetei se produce mișcare. Unul dintre voinici, bărbos și neobișnuit de înalt, își strânge pumnii.

— Vasăzică, osmanlâii tot nu se lasă!

— Cică s-a încheiat pacea! adaugă furios altul.

— Și cam câți crezi să fie năvrapii[1] ca număr? îl întrebă pe băietan al treilea, un flăcău bine legat și cu umerii lați.

— Păi… cel puțin de zece ori mai mulți decât voi. Fără să-i mai punem la socoteală pe vizitii…

Căpitanul se întoarce către acela care voise să cunoască numărul năvrapilor, privindu-l mustrător. Iar vinovatul de întrebarea nechibzuită își plecă fruntea.

Sub ochii neliniștiți ai calului, rănitul se zbătu, aiurând.

— Acesta este Alexe, vânătorul de lupi!… Alexe!… îl strigă el…

Dar nimeni nu-i răspunde. Și rănitul se întrebă, nedumerit:

„Când trăiesc eu?… Atunci?… Acum?… La vremea aceea Alexe mă urma de aproape o lună. Luase parte, alături de mine, la toate bătăliile… El și Năstase…“

---

[1] Călăreți de pradă.